

Jardeko de Oceanaj Sciencoj por Daŝripova Evoluigo: estas tempo agi

Kiel sciante, la 5-an de junio oni celebras la mondan tagon pri medio. Surbaze de artikolo publikigita en la unua numero de Unesko-kuriero de 2021, verkita de Agn s Barden de Unesko su la nomo Krizostato, ŝi avertas pri la oceana krizostato.

Tutteraj varmi o, acidi o, poluado kaj troa fiŝkaptado minacas la marajn ekosistemojn. Ŝi tiu renversi o, komenci inta komence de la industria epoko, akceli as – riskante la transvicon mem de la planedo.

La plasta ŝa mo, flosanta sur la oceana surfaco e  mejlojn for de la marbordo, povas esti la plej spektakla simptomo, sed ŝi estas nur unu el la indikantoj de malsaneco de la mara ŝirka a o.

Sinsekvaj esploroj konstatis, ke la oceano – kovranta sepdek unu procentojn de la tersurfaco – i as pli varmaj, pli ekspluatitaj kaj pli acidaj. Hodia  la demando jam ne estas tio, ŝu tiuj fenomenoj ka zas iom grandan detruion, sed kiom rapide ili okazos.

La riskoj estas grandaj. Ili inkluzivas proksimume 3 miliardojn da homoj, kies vivteno dependas rekte de la maro. Rigardate el pli vasta vidpunkto, la estonteco de la planedo estas en risko.

La oceano, funkcia kvazaŭ la pulmo de la Tero, produktas la oksigenon, kiun ni enspiras. Ensorbante la plimulton de la ekscesa varmo, estigita de la forcejefikaj gasoj, eligitaj ekde la komenco de la industria epoko, ili ludas grandan rolon ankaŭ en la reguligo de la klimato.

Unuiĝintaj Nacioj, proklaminte la Jardekon de Oceanaj Sciencoj por Daŭripova Evoluigo (2021-2030) intencas apogi la esploron kaj fortigon de internacia kunagado, celante pli bone kompreni tian kompleksan universon, kia estas la oceano. Ĉi celas ankaŭ trovi pli daŭrigeblajn manierojn por la ekspluatado de ĝiaj resursoj. Sed la tempo estas elĉerpigita. La homa aktivado severe ŝanĝis jam sesdek ses procentojn de la mara ĉirkaŭaĵo.

En la monda tago pri medio, ni faru nian kontribuon por savi la oceanojn!

Fonto: Unesko-kuriero 1/2021

<https://www.radiohc.cu/index.php/eo/especiales/exclusivas/259729-jardeko-de-oceanaj-sciencoj-por-daŭripova-evoluigo-estas-tempo-agi>

Radio Habana Cuba